

Onor. Biblioteca Universităţii din Cluj
Sibiu

Hirlap

Megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket
követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE
vezetésével

Ziarul Comunităţii Maghiare din România
A Romániai Magyar Népközösség lapja

A Timis-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 83.
(Dos. No. 934/1938)
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő

Szellemi segélymozgalom

A mai idők kívánalmainak megfelelő puritán életfásunkban — amint nemrég cikkemben reámutattam — aminek a szükségét minden komoly és felelősségteljes ember érzésként — szükséges, hogy külsődleges igényeinket kéntesen korlátozzuk. A korlátozást hatósági intézkedések, kormányrendeletek kötelezően elő is írják. De ennek korlátozásnak önkéntessége, spontánosítása adja meg a valódi erőt az a többletet, azt a fokozást, ami képezzé a szeretet-szolgálatra. Kétségtelen lehet mindenki számára, hogy ennek a szeretet-szolgálatnak két sikon, két területen kell megvalósulni: az anyagi és a szellemi területen. Ennek a szeretet-szolgálatnak a lényege, hogy különböző eszközökkel és módokon egyrészt némekeken az elhatárolt törekvő külsődleges igények kielégítésével lehetőségeket teremtsünk, eszközöket nyerk a további szolgálatra, másoknál viszont, ahol szükséges, az ilyen minimális igények kielégítésének lehetőségét, biztosítsuk, — másrészt pedig, hogy a magasabbrendű nyeket, a lelkielvet és szellemeket, minél szélesebb rétegekben felébresszük, fokozzuk és kielégítsük. Egy népek természetesen reállik ez az egyénre, minden közületre, csalátra is — a szellemi színvonala, lelkiisége az értékezője, nagyságának fokmérője. Nem az anyagiakban hatalmas, hanem a szellemiekben gazdag, lelkiiségében ellyült, tehát az igazi keresztényen nép az erős. Ezért erőb például a kicsiny finn nép az óriási bolsevista kolozs-

Ezek alapján vallom, hogy ha szükségesnek tartjuk anyagi élet feltételeit, zavartalan menetet biztosító intézmények működése mellett az anyagi segélyakció végzést, akkor még fokozottabb mértékben szükségesnek kell tartanunk, hogy a szellemi élet emelését célzó intézmények iskolák, tanfolyamok, sajtó (stb.) mellett a szellemi segélymozgalma is minél hamarabb, haladéktalanul indítsuk meg.

Ennek a szükségnek az illusztrálására két kiragadott példát említek: Missziói területen egyik Partia melletti nyán lakó testvéreinknek olyan 10—12 éves gyermekeik vannak, akik helyzetük miatt (minden iskolától negyven volt) irni-olvasni sem tudnak. Mikor lehetővé válik a gyermekek nálunk nyerjenek az iskolák évnyamán elhelyezést, ingyenes ellátást, a szülők még sem látják ide gyermekeiket. Mi ennek a magyarázata? A szellemi igények teljes hiánya.

A másik eset Timisoara elővárosában fordult elő: Nagy szegény, elesett családnak van két iskolaköteles gyermeke, akik szinte mezítlélen voltak a tél folyamán. Teljes alsó és felső ruhát, a két pár új cipőt előteremtettük, meg is mutattuk a szülőknél, de addig nem adtuk át nekik, míg a gyermekeket, mivel eddig hiába sürgettük, nem iratják az iskolába. Ez februárban volt. Inkább lemondtak az értékben is elég tekintélyes ruhaszékelyről, de gyermekeket nem iskolázták be. Mi ennek az oka? A szellemi iránti legteljesebb közömbösség.

Hány eldugott faluban, félreeső tanyákon vannak olyan véreink, akik semmi szellemi életet nem élnek, akik látják létüket tengetik máról-holnapra, akik a hajszás enyvérotothban sötét odúkban sötétülő lélekkel olyan életmódot folytatnak, hogy Madách eskimója jut eszünkbe! — vagy akikben megválna a betűhűség, akikben a szellemi igények parányi csirjája tavaszra meocanna, de könyvük, újságjuk, rádiójuk nincs, ahhoz nem tudnak hozzájutni, vagy akik szellemileg olyan kiskorúak, olyan irányítás-ékküllek voltak és most is olyanok, hogy szurrogátummal, ponyvairóval, mérgező, vagy jobb esetben hitvány, értéknélküli szellemi táplálékkal elégtük ki „magabbrendű” igényeiket.

Ha népeinknek nemcsak a külső helyzetét vizsgáljuk, hanem szellemi, lelki állapotát is, ha nem csak azt látjuk meg, hogy éheznek, fáznak testi művultukban, hanem hogy elki életük aránylagosan sivarabb, mint szegényes viskóuk és ilyen vonatkozásban nem is éheznek, nem is élnek, — akkor lehetetlen szükségesnek nem tartanunk az át-ogó körü szellemi segélymozgalom sürgős megindítását.

Azt beismerjük és vitán felülállónak tartjuk, hogy szükségünk van szellemi önösszeszedésünkre, szellemi életünk irányítására, ennek a célnak érdekében lehetőleg intézmények felálltására, de lássuk be azt is, hogy a szellemi életfolytatás nemcsak egyes egyes társadalmi rétegek kiváltsága. Az irodalom nem lehet pusztán csak szellemi nyenecek tápláléka. Irodalmunk vagy elszakad a néptől, vagy ha kapcsolatban van is vele, irányában, eszközeiben, kifejezési módjában előtte legnagyobb részét megközelíthetetlen.

Telát óriási feladatunk vannak. Ezt egyelőre, áthibálólal elődázhatatlan a szellemi segélymozgalom sürgős

megindítása. A Bánságban lakó népünk közösségének vezetői ezért teljes egészében elfogadták azt a javaslatot, melyet a Déli Hirlap hasábjain „Népművelő Társaság” címen terjesztettem elő, amelynek keretében a szellemi

segélymozgalom is helyet foglal. Ezt szorgalmazzuk, de a ügy természeténél fogva, ebbe népünk egészének bele kell kapcsolódnia.

Szepesi Nits István (Fratelia).

A japánok kettévágták az angol-kinai arcvonalat

Tokióból jelenti a Német Távíratí Iroda, hogy a japán csapatok elfoglalták Lashio városát. A városban igen sok élelmiszer, fegyver és lőszer maradt, melyet az ellenség már nem tudott elszállítani. A japán csapatok több irányban haladnak előre és Mandalayt félkörben zárták körül.

Londoni illetékes körökben is elismerik már, hogy a burmai hadihelyzet végzettsé vált a kínai-angol csapatok számára. A Hopei-tartomány keleti részében harcoló japán csapatok az utolsó héten több

ezer hadifoglyot ejtettek, huszonnégy ágyut zsákmányoltak és nagymennyiségű hadianyag dírtokába jutottak.

Sanghaiból jelenti a Német Távíratí Iroda: Csungkingi katonai körök szerint a Lashio elleni előnyomulás Thaiföld felől történt és már nem táplálnak semmi reményt abban az irányban, hogy megmenthetik a Burmán keresztül vezető ellátási utakat. Nyíltan kijelentették, hogy a burmai helyzet egyszerűen katasztrófális.

A burmai harcok befejezése után a japánok három irányban kezdhetnek új hadműveleteket

A kínai hadvezetőség véleménye szerint a burmai helyzet súlyos következményekkel jár a kínaiak számára. A japán előretörés folytán a kínai csapatok bekerítettnek mondhatók. A japán csapatok Eszak felé elvágják a visszavonulás útját és mintegy 180.000 kínai katonát fenyeget a fogságba-kerülés vagy megsemmisülés veszélye.

Londonból érkezett hírek szerint a brit hadvezetőség aggodalmat fejez ki a körülmény, hogy a

burmai harcok befejezése után a japánok három irányban is kezdhetnek új hadműveleteket.

Nem tudják, hogy a japán támadás Ausztrália, India vagy Áína felé történik-e.

Londoni körök hangoztatják, hogy amennyiben a támadás India felé történik és a japánoknak sikerül Indiát elvágni Angliától, valamint Ausztráliától, akkor semmi komoly ellentállást nem lehet majd kifejteni a további japán-offenzíva ellen.

Csangkaisek felesége akarja megmenteni a helyzetet

A Német Távíratí Iroda közli a Reuter-ügynökség jelentését, amely a burmai angol és kínai csapatok helyzetét súlyosnak mondja. A japán egységek bekerítették a kínai csapatok keleti szárnyát és gyors ütemben törnek Eszak felé, hogy elvágják a Mandalay-Lashio közötti vasutvonalat. A japánok újabb két helységet elfoglaltak.

Csungkingi értesülés szerint a Burmában harcoló kínai csapatok válságos helyzetbe jutottak. Ugy

tudják, hogy Csangkaisek tábornagy felesége Burmába utazik, hogy lelkesítse a kínai csapatokat és ötvenezer rupiát akar kiosztani a kínai katonák között.

Buenos Airesből származó hírt ismertet a Stefani iroda liszaboni jelentése: A washingtoni kormány kérésére Montevideo kikötőjét (Uruguay) az angol-amerikai hajóhad rendelkezésére bocsátják.

Az amerikai partok mentén a buvárnaszádok ismét elsüllyesztettek hat ellenséges hajót

A német vezéri főhadiszállásnak csütörtökön délben kiadott hivatalos jelentése szerint a keleti arcvonal központi és északi szakaszán saját támadások eredményesek voltak. Az ellenség elszigetelt támadásait visszautasították. A bolsevisták véres veszteségeket szenvedtek.

A légierő támadásai vasuti vonalak és a mögöttes terület katonai célpontjai ellen irányultak.

A Lapp-földön és Murmanszk környékén az ellenség minden támadása véres veszteségek mellett megüszult.

Északafrikában a nagy homokvihar miatt csak kölcsönös, élenk felderítő tevékenység.

A Földközi-tengeren német buvárnaszádok elsüllyesztettek egy angol vitorlást.

A légierő éjjel-nappal folytatta Malta-szigeten a

A megtorló bombázás hatása

Egy amerikai hírszolgálati iroda londoni jelentését közli a Német Távíratí Iroda. Eszerint a német repülőek éjszaka és hajnalban több hullámban támadták Norwich városát. A bombák nemcsak súlyos rombolásokat, hanem nagy tüzeket is okoztak. Az áldozatok számáról még nincsenek jelentések. A tűz oly rohamosan terjedt és annyi helyen tört ki, hogy a vá-

repülőterek bombázását.

Német tengeralattjárók Északamerika keleti partján elsüllyesztettek hat ellenséges szállítóhajót harminchárom ezer tonna ürtartalommal és torpedó-lövéllel megrongáltak egy nagyobb gőzöst.

Anglia ellen folytatódott a megtorló támadások. Az április harmincadikára virradó éjjelen jó látási viszonyok mellett nagymennyiségű bombát dobtak Norwich városára. Gyári üzemekben és raktárakban nagyarányú robbanások keletkeztek.

Angol repülőek Páris külvárosára dobtak bombákat. A házakban nagyobb károk keletkeztek és a polgári lakoságnak vesztesége volt halottakban és sebesültekben.

Egyes angol repülőek Németország északi partvidéke fölé szálltak. A gépek közül kettőt lelőttek.

rosi tüzoltóság elégtelennek bizonyult és a szomszédos helységekből kellett segítséget kérni.

ANGOL REPÜLŐK DÁNIA FELETT

A Német Távíratí Iroda jelentése szerint az elmúlt éjjel angol gépek szálltak Dánia fölé. Az egyik gépet lelőttek, egy másik kényszerleszállást végzett.

Negyvenkilenc éves a német külügyminiszter aki a német vezér egyik legbizalmasabb munkatársa

Ribbentrop Joachim birodalmi külügyminiszter ma tölti be életének negyvenkilencedik évét. Kevés személyiség neve van olyan szoros összeköttetésben az elmúlt évek nemzetközi politikai eseményeivel, mint Németország politikájának felelős vezetője. 1938-ban történt külügyminiszteri kinevezése óta mint Hitler Adolf legközelebbi munkatársainak egyike, az Európa és az egész világ számára elhatározó jelentőségű években sikerült megvalósítania a Führer politikai elképzeléseit.

Azonnal a külügyminisztérium átvétele után végleges

megoldást nyert az osztrák kérdés olyanformán, hogy ezt az életfórtélen államot a birodalomhoz csatolták.

Ribbentrop külügyminiszter igen tevékeny részt vett a csehszlovák válság felszámolásában is. A müncheni találkozáson úgy a Führer, mint ő remélték, hogy az Angliával és Franciaországgal való véleménykülönbségek helyett sikerül békés alapokat teremteni. Feltevésükben azonban oszlatkoztak. A nemzetközi helyzet arra készítette a birodalmat, hogy teljesen új külpolitikai előfeltételeket teremtsen. Az egész Európát fenyegető kommunista veszély elhárítására Angliá-

val való megegyezés terve megbukott. Ebből a német külpolitikára az a szükségszerűség következett, hogy kompromisszumot hozzon létre Oroszországgal.

A Führer nevében 1939 augusztus hónapjában Ribbentrop írta alá a német-országi megegyezéséről szóló szerződést.

Ezzel sikerült kiküszöbölni az 1914-18. közötti politikai helyzettel való fenyegetést, mert Németország az egész Európát a bekerítéstől és megteremtette a Németország és szövetségesei jövő történelme számára szükséges előfeltételeket.

A háború kitörése óta történt események még élelkebben élnek mindenkiben, semhogy szükség volna ismertetésükre. Ismeretes az a szerep is, amit Ribbentrop külügyminiszter a Berlin-Róma tengely és a Berlin-Róma-Tokió hárszög létrehozásában játszott. A Führer nevében folytatott külpolitikai irányításának gyümölcsei már 1941 december 9 óta mutatkoznak.

A munka legnagyobb részét maga a külügyminiszter végezte.

Kivételes munkaképessége veleszületett adottságából, valamint a fiatal években szerzett tapasztalatokból fakad.

A német külügyminiszter pályafutása

Ribbentrop Joachim 1893-ban született. Középiskolai tanulmányait Metzenben végezte, több évig Gronobleban és Londonban tanult, majd Kanadába ment, ahol kereskedelemmel foglalkozott. A világháború kitörése után nagynehezen hazajuthatott Németországba és 1914 szeptemberében a 12-ik huszárezred önkéntese lett. 1915-ben már főhadnagy és résztvett a keleti és nyugati harcokban. 1918-ban Törökországban járt. A háború után megházasodott és egy időre visszatért a kereskedelemhez. Külföldi utazásai során sok értékes kapcsolatra tett szert. A nemzeti szocialista párt eszméi benne is lelkes követőre találtak és 1932-ben belépett a pártba. 1933-ban neki is része volt abban, hogy Hitler Adolf pártja elindult a diadal útján.

1934-ban a német birodalmi kormány megbizta Ribbentropot a fegyverkezési problémák tanulmányozásával, 1935-ben pedig kinevezték londoni német nagykövetté. 1938 februárja óta Ribbentrop a német birodalmi kormány külügyminisztere és a Führer egyik legbizalmasabb munkatársa.

Londoni nagyköveti minőségében, — 1935-36-ban — Ribbentrop közeledést igyekezett létrehozni Németország és Anglia között. Az emigránsok ezzel kapcsolatosan sok keserű órát szereztek neki Londonban, Ribbentropban már akkor kialakulhatott a meggyőződés, hogy a zsidó-szabaddóműves befolyás alatt álló brit vezetőörök merev magatartása miatt a német-angol közeledés nem valósítható meg.

Ugyanerre a meggyőződésre jutott Hitler is, aki Mein Kampf című könyvében feltárta az Angliával való megegyezés lehetőségeit. Nyilvánvaló, hogy a világ és főleg Anglia sok szenvedést elkerült volna, ha létrejött volna az igazságos és békés megegyezés Európa és a világ két vezető népe között. Ma már viták felül áll az a tény, hogy Ribbentrop mindent megtett a két nép közeledése érdekében.

Kifosztották egy volt miniszter kastélyát majd a banda egyik tagja gyilkolt, hogy ne vallhassanak ellene

Manolescu-Strunga volt munkügyi miniszter román megyei birtokán kegyetlenül végrehajtott gyilkosság történt. A volt miniszter a birtokára utazott, hogy a tavaszi mezőgazdasági munkálatokat ellenőrizze. Legnagyobb meglepetésére házat és a birtokhoz tartozó rektárokat kifosztva, üresen találta. A házból hiányosztak a képek, szőnyegek és még a bu torok is, százas ajtónak pedig kilincse sem volt. A pincéből eltűntek a boros üvegek, köztük számos clyan volt, amely évtizedes ókort tartalmazott. A birtokon két ór volt, mégis a tolvajok szabadon garázdálkodtak, mert

a raktárakból az utolsó szem gabonáig mindent elvittek.

Az esetről jelentést tett a csendőrségnek, amely megállapította, hogy a betörők sorozatosan követték el a lopást. Az első betörést még a télen hajtották végre, amikor a szőnyegek és a különböző háztartási tárgyakat lopták el. Attól kezdve minden éjszaka meg látogatták a betörők a birtokot és hátukon alaposan megrakott zsákokkal távoztak.

Később már szekerekkel szállították el a lopott holmit és vakmerőségük akkor érte el tetőpontját, amikor nappal kuroolták el zsákmányukat.

Március végén végre üres volt a ház, kongott a sok raktár és a pincében sem maradt semmi.

A csendőrök megállapították azt is, hogy a tolvajok a két ór tudtával szállították el a sok holmit. Vuliga Gheorghe és Serafinceanu Gheorghe örök szinten tagjai voltak a bandának. Eleinte nem akarják belegegyezni a rablásba, mire a banda tagjai kijelentették:

— Mi jobban megfizetünk benneteket, mint Manolescu-Strunga!

Ekkor beléptek ők is a bandába és megkezdődött a fosztogatás, amelyet alaposan elvégeztek.

A csendőrök elfogták a banda öt tagját és Serafinceanu Gheorghe őrt, akik azonban bár megtalálták náluk a lopott holmik nagyrészét, mégis tagadták. A nyomozás ideje alatt Serafinceanu Gheorghenak sikerült megszöknie és társai akkor kijelentették, hogy el akarja tenni láb alól Vuliga nevi társát, mert attól tart, hogy az bevallja a sorozatos lopásokat.

A csendőrök kimentek a birtokra, de addigra Vuliga eltűnt. Keresni kezdték és az egyik kut fenéken megkövetésével Serafinceanut gyanúsítják, akinek kézre találták összeszűrkélt holmijét. A gyilkosság elkerítésére széleskörű nyomozást indítottak.

Távlatok

A FILM ŐSEI. A tudományos kutatásnak sikerült valószínűvé tenni, hogy a kínaiak, akiről köz tudomás, hogy sok mindent évszázadokkal, sőt évezredekkel előbb ismertek és tudtak, mint mi, a „vén” Európa fiait, már több évezred előtt gyakorolták azt a művészetet, amely miképpen lehet fehér pergamenton bivalybőrrel kivágott figurák mozgó árnyképeit megjeleníteni. Ha ehhez az adathoz hozzáképezzük, hogy az árnyjátékok nyilvánvalóan egységes cselekményt képeztek és az előzőek a történetet tartalmazó párhuzammal is kísérték, nyomban világ lesz előttünk, hogy ezt az ősrégi kínai szórakozást teljes joggal tekinthetjük a modern hangfilm korai előfutárának.

Az a kérdés, hogy a régiak optikai berendezéseket is ismertek-e, egyelőre még vita tárgy. Az ókori írók néhány adatából azonban mindenesetre arra lehet következtetni, hogy sok eset az isteneknek a templomokban való csodálta megjelenését optikai illúzió keltő berendezéssel varázsolták elő. Legalább is a technikai feltételek az ókorban sem hiányoztak ehhez: sőt és homorú tükrök készítésének titkát min kétséget kizáróan már az ókoriak is ismerik, már pedig a homorú tükrökkel köz tudomásu valódi képet lehet a levegőbe vetíteni. Hogy ókoriak milyen fokban éltek ezzel a lehetőséggel, nehéz lenne eldönteni. Egyedül megbízható a tunk a Krisztus előtti első századból a két alexandriai Herontól való, aki egy két siktükrőből a berendezést írta le. Ebben az úgynevezett „szello tükrök”-ben a szemlélő egy elrejtett alakot látott. Heron hozzáfüzi még megvarázsoláshoz, hogy „a hatás emelésére a tükrűszerkezetet egy fém készült templomba is bele lehet építeni.”

Egyébtől van az ókorban arra is adatunk, hogy az emberiség már évezredekkel ezelőtt egy közel jutott a film alapjához. Titus Lucretius Carus a Krisztus előtti első századból a következő fejezékben hagyományozta ránk: „Egyébként ne csodálkozzál azon, hogy a köpek mozogni kezdenek, szabályszerűen mozgathatják karjaikat, más tagjaikat, az egyik eltűnik, a másik helyzetben lép fel, majd ismét úgy látszik, hogy az első más mozdulatokba kezd, mert amint a róli könnyű meggyőződést, mindez rendkívül gyorsan történik”. Lucretius Carus már tudta, hogy a különböző mozgáshelyzeteket ábrázoló nek gyors felsorakoztatása a folyamatos mozgás látszatát kelti.

HÁBORÚ ÉS BUDOAR. Ki gondolta volna, hogy a háború után a világban még a háború előtti olyan megdöbbentően fognak érvényesülni, mint a Washingtoni béke szerződés? Bizony már a washingtoni kormány és a háborús líratok a hálygek öltözött asztaláról is leseprik a különböző szépséges biuszereket, mert azok angol vagy nem állnak többé rendelkezésre, vagy más célra kell azokat használni. Minden japo győzelem más és más vonatkozásban érezteti a tását a hluság vásárlán. Alig kezdődött meg a háború, máris nagy hiány mutatkozott selymokban. Az amerikai línyok és asszonyok tehát marhamozták a divatboltokat és áruházakat, hogy legalább egy évre feltértek harisnya és egy selyemanyag szükségletüket.

Csakhamar bekövetkezett a gumiarak csővása. Már pedig ez az anyag ugyszólván nélkülözhetetlen a línyok és harisnyakötők szempontjából. Gumiit ugyszólván csak Malakhaból és Hollandiából szereztek be az amerikaiak. Amikor Indiából ezekre a területekre benyomultak, az elűnték a boltokból a gumi, akár a selyem és más semmi kilitás arra, hogy pótolni lehessen a hiányt. Legújabbban már a parfüm üzletekben drogériákban vannak a bajok. Sok-sok kenőpuder, fürdőszó, hajvíz, a jakfesték Szumatrán és Jávában található, illetőleg ma már nem található. Most azonban már az előbbi kereseti tapasztalatok nyomán valóságos közelharcok zajlanak az amerikai pipere-üzletekben. Széttaposott lapok, eltört napernyők, elszaggatott keztyűk lelték a csatát.

Azonban hiába volt annyi bátorság és anyajóakarát, a legtöbb már nem tudtak hozzájutni az annyira sóvárgott szépséges cikkekhez. A könnytelenek lesznek majd kendőzetlenül látni amerikai hölgyek, mint egykor nagyanyáink. A hadi hivatalok ugyanis minden kozmetikumot elhoz való anyagot lefoglaltak, így az asszony számára már csak két szépségápoló cikk maradt a víz és a szappan. Az igaz szépségnek nem kell több.

CORSO (ARAD) Tel. 23-64

Ma pénteken **Szerelem...** Ma pénteken **Boldogság...**

A német filmgyártás legvidámabb és legszellemesebb zenés vígjátéka, telítve humoros ötletekkel, kacagtató jelenetekkel, melódiadus zenével — A főszerepben: **Heinz Rühmann, Bertha Feiler, Ida Wüst, Fritz Odemár.** Legújabb egyesített híradók

HIREK

Timisoara szerkesztőség és kiadóhivatal:

1, Piata Brătianu 3. Telefon: 28-10.

Amadon előfizetések, hirdetések és reklamációk Reclama hirdetőirodában, Eminescu-utca 8. Telefon: 17-11.

Aradi szerkesztő: Babuczay György.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön kézbesítéssel együtt egy hórs 110.— lei, negyed-évre 330.— lei, fél évre 650.— lei, egész évre 1200.— lei. Magyarországon havonta öt pengő, negyed évre 15.— pengő, fél évre 30.— pengő és egész évre 60.— pengő. Egyes példány ára hétköznapokon 26 fillér, vasárnap 30 fillér. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a rendes előfizetési díj kétszerese.

„Nem hagyom magamat!”

Egyik gyermekkori barátomat — később évtizedekre elszakítottunk egymástól és nemrég ismét egy városba kerültünk — kerestem fel a napokban és dehogyan gondoltam arra, hogy az egyszerű látogatás langyos unalmából valódi élmény lesz számomra.

Meg kell jegyezmem, hogy szóbanforgó barátom valamikor előkelő állású és nős ember volt, de most a sors kiszámíthatatlan akaratából egyedül él egy 3x5 méter területű szobában. Ebből az egyszerű ténnyől az is kiviláglik, hogy barátom mostanában fénytelen körülmények között, a zsz szűkösén él, de sietek kijelenteni, nem az ő hibájából. Jövedelme, bár egyetemi diplomával rendelkezik, legnagyobb erőfeszítése mellett is csak alig-alig elegendő és ez a csepegés sem állandóan biztosított. Barátomat otthon találtam. Egy elmozdított szekrény háta mögül került elő, kezében sűrűlő kefével.

— Halló, — kiáltom — mi az ördögöt csinálasz?

— Surok, — felel nyugodtan — ünnep előtti nagy-takarítás.

Szótlaniul bámulom rá, ő pedig tovább folytatta munkáját, mintha ott sem létem volna. Szerencsére a sűrűlő legnagyobb részét már befejezte és így nemsokára egyúttal állunk a párányi konyhában.

— Hát igen, — kezdte barátom — így élék. Mindent magam csinállok. Nagyvitt nevetett. Általában csak úgy ragyogott a jókedvétől. Magam takarítok, főzök, mosogatok. Az életben mindent százszázalékosan cselekedtem, ezt is úgy végzem. A sors leütött, de lélekben újra talpra ugrottam. Élek, dolgozom. Hogy mit? Mindegy. De nem hagyom magamat... — Friss lendülettel felszökött. — Jöjj, tekintsd meg az üzenet.

Belépünk egy apró helyiségbe. A kamra. Edények, főzőeszközök, élelmiszer. Minden ragyog a tisztaságtól. Nézegek és számotok egypár nékem ismeretlen tárgyra. Barátom vidáman felel.

— Cél szerű eszközök a főzés szolgálatára. A konyhai üzenet a szokottnál jobban elgáspesítettam.

Bemutatott egy tucat találmányt. Egyik egyszerűbb és praktikusabb mint a másik. Már mondtam: ebben a háztartásban minden ragyog a tisztaságtól, de legfőképpen ebben a kis világban a „magad uram, ha szolgád nincs” gazda jellege, a tiszta és erős lélek. Hogy ezt miért irtam meg? A világról sem követendő példának Annnyira egyéni, hogy színórnéértéknek nem alkalmas. Ami itt fontos, az a törhetetlen lélekerő. Ezért irtam meg.

Bérezny Lajos.

— A Vatikán és Japán kapcsolatainak kímélyülése. Rómából jelenti a Rador: Harada, Japán első szentszéki követe és meghatalmazott minisztere Maglione bitoros-államtitkárral tárgyalt. A megbeszélések után Harada közölte a sajtó képviselőivel, hogy a vatikáni japán követséget nemsokára nagykövetségi rangra emelik.

— A perui köztársasági elnök Washingtonban. Buenos Airesből jelenti a Német Távirati Iroda: Lima-ból érkezett közlés szerint Prado, Peru köztársasági elnöke vasárnap egy katonai repülőgépen polgári és katonai kíséretének társaságában Washingtonba utazik. Visszatérte alkalmával az elnök kiszáll Panamában és Columbiában, hogy eleget tegyen az illető kormányok meghívásának.

— Nagykeletázsiai Társaság létesült Sanghaiban. Sanghaitól jelenti a Német Távirati Iroda: Miyazaka vezérőrnagy szerdán Sanghaiban megalapította a Nagykeletázsiai Társaságot. A szervezet célja, — mint Miyazaka közölte, — a kínai-japán egység megteremtése és a japánellenes, kommunista, és angol-szászbarát propaganda kiküszöbölése.

— **Roosevelt félrevezette a kongresszust.** A német és olasz lapok Rooseveltnek a kongresszusnak küldött üzenetével foglalkozva megállapítják, most már az Egyesült Államok népe is láthatja, hogy két év előtt Roosevelt szándékosan félrevezette. Akkoriban megbélyegezték azokat, akik hazájuk sorsáért aggódva, a háboru ellen foglaltak állást, míg most Roosevelt leleplezi, hogy az akkori aggodalmak valóra válnak. Az Egyesült Államok alig néhány hónapi háboru után súlyos nehézségekkel küzdenek. A pénzhiány és a vázayonellakozás fenyegetik a demokrácia ugnyvezett „szent” elveit.

— **A spanyol követ a francia államfőnél.** Vichyből jelentik, hogy Petain marsall kihallgatáson fogadta a madridi francia nagykövetet, aki beszámolt a Franco tábornokkal folytatott megbeszélésekről. Ugyanakkor átadta Franco tábornok köszönetét a Petain marsall által számára küldött ajándékokért.

— **A német lapok Cripps beszámolójáról.** A németországi újságok Cripps alsóházi beszámolójáról kapcsolatban utalnak arra, hogy ez meglehetősen volt az indiai kudrc miatt. Ez a beszámoló teljes mértékben igazolta azt a csalódást, amelyet a közvélemény érez az indiai tárgyalások meghiúsulása folytán.

Május 3-án gondoljunk arra, hogy adományunkkal segítünk a szűkölködőkön.

— **Megindult a török-görög vasúti forgalom.** Isztambulból jelentik, hogy helyreállították a vasúti forgalmat a görög-török határállomás és Szalomiki között. Ez most már nagymértékben megkönnyíti az áruszállítást európai Törökország és Görögország között.

— **Magyar-bolgár társaság.** Budapestről jelentik, hogy a magyar-bolgár társaság Budapesten ülést tartott. A társaság elnöke megnyitó beszédében hangoztatta, hogy a társaságnak az a célja, hogy kimélyítse a magyar-bolgár kulturális kapcsolatokat és ezért hamarosan több magyarországi városban megszervezi a társaság vidéki szervezetait.

ROMÁN OPERA

Pénteken, május elsején este fél 9 óra-
kor, vasárnap, május 3-án, délelőtt 11
óra-
kor mérsékelt helyárrakkal

ENESCU GYURGY két hangversenye

Zongorán kíséri: **I. FILIONESCU**
Jegyek az Opera pénztáránál. Timisoara

— **Leleplezett távolkeleti brit kémiszervezet.** A „Tokio Asahi Shimbun” című japán lap szingapuri értesülése szerint a japánok lelepleztek egy angol kémiszervezetet, mely egész Keletáziát behálózta. A kémiszervezet központja a „British Board Of Information For East Asia” vállalat volt, melynek több, mint harminc ügynöke állandó érintkezést tartott fent a Japánban, Mandzsukuoiban, Malájföldön, Francia-Indokínában és Ausztráliában létesített brit kémiszervezetekkel. Kiderült, hogy a kémiszervezet szolgálatát az Egyesült Államok is gyakran igénybe vették.

— **Százötven cigarettafajta van Németországban.** Ezer cigarettafajta volt Németországban az első világháboru idejében, ami még a legigényesebb dohányosok számára is kissé túlnyag választék volt. Így érthető, hogy az utóbbi évtizedekben már csak ötszáz cigarettafajta szerepelt a német dohánypiacon. A mostani háboru kitérőre óta azonban továbbra is megfigyelték ezt a szám és most már csak százötven cigarettafajta szerepel. De azért ez is elegendő, hogy akár a legváltozatosabb igényeket is kielégítse.

— **Leszarta az örült.** Ramnicul Valcea-ból jelentik, hogy Armas Mihai huszonkilenc éves Foleşti-Valcea községbeli gazdát vásárból hazajövet, a község határában Grigoras Ionita falubeli férfi, — akin az utóbbi időben elmebaj jelei mutatkoztak, — leszarta. Armas Mihai a helyszínen meghalt.

Fej és fogfájás ellen

NOVOCALM

Testi fenyíték az üzérkedőknek

Sziriában az üzérkedő és szabotáló gabona reskedőket a jövőben nemcsak pénzbírsággal elzárással büntetik, de testi fenyítéssel is súják őket. Akit tehát Sziriában ezután gabonarejtegezésen, áruuzsorán vagy ehhez hasonló kapnak, azt 1000-tól 100.000 liráig terjedő pénzbírsággal, 8 hónaptól 10 évig terjedhető zárással büntetik és ráadásul alaposan megverik őket.

— **Telegdy László az EMGE alelnöke meghalt.** Mezőtelegdi Telegdy László földbirtokos, az EM ügyvezető alelnöke, váratlanul meghalt. Az elhú hosszú éveken át végzett munkájával, életével és ért eredményével önzetlenül szolgált az EMGE-
az ardeali magyar gazdatársadalom.

— **A szovjetbarát canterburyi érsek.** A londoni Dally Herald című cikket ír a canterburyi érsekvetbarát érseiméről. Megállapítja, hogy újabb megváltozott az angol rádiótársaság véleménye mert azelőtt nem engedte az érseket a rádióban szólni, ujjában pedig dolgozószobájában mikrofon vezetett be. Az érsek legutóbb nagyobb beszédmondott és abban ama reménynek adott kifejezést hogy a mostani baráti viszony Anglia és Szovjetország között a háboru után még bensőbb lehet.

A mértékletesség a legszebb erények egyike.

— **Pánzláv mozgolódás Amerikában.** Az Egyesült Amerikai Államokban élő lengyeleket, szlovákokat, horvátokat és szlovákokat, — sőt még többszáz ezerre tehető, — szintén befolyásolgyekszik vonni az amerikai bolsevista propagand Detroitban pánzláv értekezletet tartottak, mely felszólították az emlitett nemzetekből származó összes munkásokat, hogy legyenek önkéntes ügynökök Moszkvának és ellenőrizzék angol-szász kollégáik minden szabotázsselekményéről vagy kezdeményezéséről tegyenek jelentést. Következésképpen tehát, egy amerikai nem ért egyet Roosevelt kommunisbarát politikájával és ezért nem dolgozik a „megvált” odaadással és lelkesedéssel, — a pánzláv arca öltözött kommunisbák fekete listájára kerül. Az amerikaiak tehát saját hazájukban idegen befolyás és ellenőrzés alatt fognak állani. Mindenesé elgondolkodtató körülmény az, hogy az amerikai hivatok és szlovákok a felszólításra szinte fillik botson mozogtak. Ezek rendületlenül ragaszkodnak régi hazájukhoz. Annál hangsúlyosabbak az amerikai ügylek, akik most egyszerre hajlandók mindent eltejteni Moszkvának, még azt is, hogy évtizedekkel előt az orosz elnyomatás elől kellett a lengyelek ezreinek Amerikába menekülniök.

— **Halajos végű gépkocsiszerecsenés.** Cravan borzalmas gépkocsiszerecsenés történetéről egy sebesen haladó ciszternaautó ki akart kerülni egy tehérgépkocsit és közben oly erővel ütközött utmenti tavirózmának, hogy két utasa a helyszínen meghalt, hat személy pedig megsebesült. A szerescsenés ügyében szigorú vizsgálatot folytatnak.

— **Öngyilkossági kísérlet az erdőben.** Ramnicul Valcea-ból jelentik, hogy Lui Dumitru Ilie huszonnyéves Stírbesti községbeli fiatalember valamiért gyony elkeseredett. Kiment a község erdejébe és megmérgezte magát. Esméletlen állapotban találták reá. Beszállították a kórházba.

— **A madridi biciklisták.** A spanyol nép nagy kényelmes és még a hosszabb gyalogsétát sem kényveli. Ezért áll meg a villamosvasut minden sarhsöt esetleg az utas kívánságára, annak még ha előt is. Így nem lehet csodálkozni azon, hogy azelőt Madridban alig volt egy tucat kerékpáros látható. Azonban már legalább tizenötezer biciklista karikáz az utcákon. Ennek természetes oka a benzinhány a közlekedési eszközök elégtelensége is. De csak rében, mert a spanyol nép féltéredt bányatag lassugából és ma már testi erőfeszítésekre vágyik. A spanyol ifjuság eleven, tettekre és szivesen ül a rékpárra, amelyen száguldozva meggyorsíthatja élet ütemét.

„URANIA” sláger - filmszínház

ARAD. TELEFON: 12-32

Ma! Egy film, mely nagyobb és izgalmasabb mint a „Bűnök városa” vagy a „Gingadin”

Diek Foran az éneklő cowboy, Patricia Morison a legifjósabb amerikai színésznő és Fred Mac Murray — Hatalmas kiállítású lélekeltőjőjőan izgalmas kalandor filmjük

A hősi brigád

Az országban először — Előadások 3. 5, 7-15 és 9-30

UFA ÉS TOBIS FILMSLÄGEREK

DAGMAR ALTRICHTER az új fiatal filmszínész

Aki megteremtette a munka világának forradalmát

Filmre viszik Diesel életét

A Diesel-motort az egész világ ismeri. Gazdasági és munkapolitikai áldását valamennyien érezzük. Magát a nagyszerű feltalálót azonban alig ismerik.

Diesel Rudolf 1858 március 18-ikán született Párisban. Apja és anyja is német volt. Diesel 1870-ben Londonba került, röviddel később azonban hazájába, Augsburgba ment, ahol az újonnan alapított hazájába, növendéke lett. A színjeles tanuló az augsburgi iskolaévek után Münchenbe, Winterturba, majd Párisba került. Az ifju minden idejét a műszaki tanulmányoknak szentelte. Az 1889-iki párisi világkiállítás számára újrendszerű ammóniakmotort épített, de ezt nem engedte kiállítani. Az utolsó pillanatban visszavette, mert nem tartotta elég tökéletesnek.

A fiatal Diesel most egészen új utakon indult el: így született meg a Diesel-motor, amely az egész világot ámulatba ejtette. Természetesen mindez nem történt máról-holnapra. Dieselnek olyan valakit kellett találnia, aki nemcsak vállalkozik a motor építésére, hanem aki az előkészület anyagi kockázatát is vállalja. Több próbálkozás után az Augsburg-nürnbergi gépgyár hajlandó volt Dieselnek laboratóriumot berendezni Augsburgban. 1893-ban állították fel az első Diesel-motort. De az első „igazi” Diesel-motor — megfelelő átépítések után — csak 1897-ben került a világ szeme elé. Ez a motor ma a müncheni Múzeumban áll. Diesel csodálatos felfedezése lázhozta a világot. Soha még találmány nem ért el ilyen villámgyors sikert. A gyárak sietve kezdték meg a Diesel-motorok gyártását. Diesel elérte élete csúcspontját. Itt, a siker magaslatán kezdődött azután a nagy feltaláló tragédiája. Szabadalmi perek sorát kellett a meghasonlott embernek végigharcolnia. Diesel önhibáján kívül — gazdagabbnak hitte magát mint amilyen a valóságban volt — anyagi gondok közé került. Felőrölt idejei felmondták a szolgálatot. Egészségével is bajba került az agvondolgozott szervezete nem volt többé ellenállóképes. Diesel utolsó háziútjára indult a Csatornán át. Az útról nem tért többé vissza. 1913 szeptember 30-ikának éjjelén eltűnt. A tenger lett örök sírja.

A Diesel-motor világhíri feltalálójának életét és tragikus halálát az UFA viszi filmre. A Diesel-film rendezője Gerhard Lamprecht, Rudolf Diesel szerepét Willy Birgel játssza. A filmben Hilde Weissner, Paul Wegener és József Sieber kapott még fontos szerepet.

Divatvélemény

Ernst von Klipstein, a „Nagy riadó” című Bavar-film egyik főszereplője a felvételek közötti egyik szünetben a starnbergeri tó strandján nézte a fürdőzőket és közben ezt a megállapítást tette:

— A modern női fürdőruhák vásárlásához bizonyára nem kell ruhafej, mert hiszen ezek már egyenlőek a meztelen igazsággal.

MARKUS WINNIE

az „Eladott nagypapa” című film női főszereplője.

Nyolc nő irt már filmben forgatókönyvet

A német nők nemcsak mint színésznők, ruhavezők vagy filmvágónők működnek közre a gyakorlatban egy-egy film elkészítésénél, hanem a filialapjánál, a forgatókönyv megírásánál is. És ez tevékenységük nem értéktelen, mert nyolc nő is van akik önállóan, vagy mint társszerzők forgatókönyvet írtak. A szerzőnők élén évek óta Thea von Harb ez a szorgalmas és termékeny író áll, aki a film forgatókönyvein kívül számos időszerűen érdekes regényt is írt. Legutóbb az „Annelie” című film forgatókönyvével aratott nagy sikert. Jelenleg is munkát van egy film, amelyhez az egyik regényéből átdolgozt forgatókönyv alapján készülnek a felvételek. Filmkörökben ismert neve van Juliane Kay osztrák írónőnek is. Aki számos szindarabot is írt. Julia Kay két forgatókönyvéből készült el hamarosan igen érdekes film. A „Bucusi nélküli éjszaka” című UFA film forgatókönyvének társszerzője Johanna Sibelius, Jutta Freybe színésznő és Katrin Holler költőnő testvére. Johanna Sibelius, Max Kimm ötlete alapján írta a forgatókönyvet, amely egy zönség elé. A nő szerelme erejével és nagyságával akarja a különös problémát megoldani, de végül meg is fel kell áldoznia magát. Az UFA filmjének női szereplőnője Anna Dammann, partnerei pedig Karl Ludwig Diehl és Hans Söhnker. A film zenéjét Werner Eisbrenner szerezte.

JOSEF EICHHEIM és OSKAR SIMA az „Eladott nagypapa” című filmben

FILMHIREK

VEIT HARLAN SZINESFILMJE

Veit Harlan, a nagy német rendező — akinek végez a sud Süss renakvívli sikere rúzódik — befejezte az „Arany város” című legújabb filmjét. Veit Harlan-film első jelenetei az utolsóig — nes! Szakértők szerint ez a legtokéletesebb színes film, amit eddig a közönség látott. Az UFA-film főszerepét Klaus Söderbaum játssza.

A WEYGAND-VONAL ÁTTÖRÉSÉNEK NAI

1940 június 5-ikén támadta meg és törte át a harc után a német véderő a Weygand-vonalat. Ez történelmi dátum Fritz K... új UFA-filmjének címe. A film a háború égi napjaiba visz bennünket és a feltétel nélküli katonakötelességnek állít nagy szerű emléket. Az új, nagyszabású háborús film főhőse az egyetemi hallgató (Joachim Brennecke) az aktív őrmester (Carl Raddatz). A nem minden háborús filmben többek között láthatjuk a Wall — vagy ahogyan az ellenség vezete: a S-fried-vonal — éictét és hatalmas védelmi övezetét. A Junius 5-ke című filmben különösen hálás főszerepét kapott Karl Ludwig Diehl, aki Lichten vezőrnagy szerepét játssza. A női főszereplő Gisela Uhlen, a német film kitűnő csillaga.

„ENNYI BORZALMAT MEG A FILM SEM ÉRZÉKELTETTEM...”

Carl Ritter professzor, a GPU című nagy UFA-film rendezője legutóbb az egyik nagy berlini napilap munkatársával folytatott beszélgetést élete egyik legérdekesebb filmalkotásáról.

— Az ember véges képzelőereje fel sem tud fogni, mit jelent a valóságban ez a három borzalmas betű: GPU — mondotta többek közt a világhírű filmrendező. — A mese, a film kétezeregynéhány méter keretében tulajdonképpen csak megrázó mozzanatok ragadhatunk ki a GPU-ügynökök elszánt munkájából. S mégis, ebben a mérsékelt keretben is enyhénünk kell egyes jeleneteket — az európai közönség izlésére való tekintettel...

KÖZGAZDASÁG

A tavaszi vetési munkálatok nagy erevel folytak

Az idei tavaszi vetési munkálatok elvégzése nagyobb feladatot jelent, mert a rendes körülmények között a tavaszi időnyre maradt területeken kívül még egymillió hektárt kell bevetni, ami az összel maradt.

A vetőmagoknak a termelők részére történő kiutazása felé közeledik. A magvakat, mint ismeretes, mezeti szövetkezeti intézet és a mezőgazdasági árak útján juttatták a gazdákhöz.

Az utóbbi napokban jelentékeny mennyiségű Bulgáriából importált gyapotmagot és dug-hagymát kaptak a termelők.

Az így kiosztott vetőmagvak értéke elérte az milliárd és hétszáz millió lejt.

A munkálatok egyébként mindenütt teljes erővel folyt, megkezdték a kukorica vetését is. Az ömleszték legelőitő körülmények között telettek és nersan fejlődnek. Minden remény megvan arra, hogy munkálatok az őszről elmaradtal együtt az előzőtől idő alatt befejezést nyernek. A földművelésügyi minisztérium vetéstervében

a dombos vidékeken esőkkéntették kukoricával ültetett területek nagyságát. Ez amiólt volt indokolt, mert a hidegebb időjárásu területeken a kukorica nem ért meg. Helyettesítésére burgonyát vetnek.

Besszarábiában és Bukovinában a mezőgazdasági hitelintézet nagyobb kölcsönöket folyósított a gazdáknak és ugyanakkor számos traktort és mezőgazdasági eszközt szállítottak oda. Gondoskodás történt abban az irányban is, hogy megfelelő üzemanyag álljon a gazdák rendelkezésére.

A munkálatok ellenőrzésére Pana Aurelian földművelésügyi miniszter a legutóbb Arges megyében, míg Frunzanesou miniszteriumi vezetőtitkár Constanta, Tulcea, Braila és Prahova megyében vágott körutat. Megállapították, hogy az esős időjárás ellenére mindenütt nagy kedvvel dolgoztak a gazdák.

Számítások szerint ennek a hétnek a folyamán egy millió hektárt sikerül bevetni.

Kereskedelmi és ipari vállalatok birtokában levő zárt gyantakészletek bejelentése a nemzetgazdasági minisztérium nyersanyagosztályánál (Ministerul Economiei Nationale Directiunea Materiiilor Prime).

MAJUS 3:

Gyapotfonódnaknak a nemzetgazdasági minisztérium nyersanyagosztályához külön a katonai és külön a polgári célokra kapott nyersanyag, gyártott és leszállított gyapotfonal kéthetenkénti bejelentési kötelezettségének határideje.

MAJUS 5:

Bőreszerző üzemek a központi előjárásnál, régi hidak a katonai és polgári ellátási államtitkárság termelési osztályán (Subsecretariatul de Stat al Aprovizionarii Armatei si Populatiei Civile - Directiunea Productiei) tartoznak jelentéstenni az előző havi bormennyiségről.

MAJUS 10:

Kereskedelmi, ipari és bankvállalatok kisipari üzemekről alkalmazottairól készített kimutatások benyújtása a munkaügyi vezérfelügyelőségen.

Ósokras készletek havonta eddig a napig bejelentendők.

Kertészeti forgalmi adója havonta eddig a napig kifizetendő.

MAJUS 14:

Az 1940 szeptember 6 és 1942 március 13 között történt eső vagy hóváltás elidegítéséről szóló jelentések benyújtása.

MAJUS 15:

Vadászati és hegyi vizekben való halászási engedélyek érvénybe lépés.

Cipőgyárak, üzemek és műhelyek eddig a napig kötelesek eljuttatni jelentésüket az előző két héti készletről a nemzetgazdasági minisztérium termelési osztályához (Ministerul Economiei Nationale, Directiunea Productiei).

Felhívás

Corvin Altagános Hitelszövetkezet tagjaihoz.

Mélyen tisztelt tagjainkat értesítjük, hogy a 1939. és 1941 éveket illető osztások kifizetését kezdtük. A kifizetéseket pénztárunk eszközei között 9-13 óra között. Kérjük tagjainkat, hogy minden az 1939 évet illető osztalékokat mielőbb napi szíveskedjenek, mert ellenkező esetben azok elmulasztása a szövetkezeti törvény 25. számú rendelkezésében — elévült és mint ilyen a tartalékhoz fogjuk esatolni.

Corvin Altagános Hitelszövetkezet igazgatósága.

A FALSI PARASZTMALMOK MENTESÉK A NYERTELMI ILLETÉK ALÓL. A földművelésügyi minisztérium a pénzügyminisztérium átirataján közli az érdekeltekkel, hogy a malomvárművelésű négy százalékos nemtervédelmi illeték a falsi parasztmalmok mentesülnek.

A cukor fejadagja nem változik. A katonai ellátási államtitkárság közli, hogy a jelenlegi cukorkvótákat semmiképpen sem lehet növelni. Ezen nem áll módjában az államtitkárságnak új lak megállapítása. A lakosság fogyasztásához és főzéshez szükséges cukormennyiség tekintetében foszkodás történt.

Juh- és báránybőrök szállítása. Miután juh- és nyárbőrök gyűjtésére az országos borközpont (AP) kapott kizárólagos felhatalmazást, ezek uti szállításánál előzőleg be kell mutatni a központ kiállított rózsaszínű szállítási engedélyt.

Vasutasok tüzelőszállítási bérleti érvényének hosszabbítása. A vasuti vezérigazgatóság közli, hogy a vasuti személyzetnek 1941-42 évre kiállított tüzelőanyag tüzelőszállítási bérleti érvénye, ha kat 1942 március 31-ig beadták a feladó állomás a szállítás megejtéséig meghosszabbított nyert, onló intézkedés történt a beszerzési hivatalok lltási bérletre néve is.

A korpa vasuti szállítása. A vasuti vezérigazgatóság közli, hogy a korpa szállításakor a fuvarlevél-egyeidjűleg be kell mutatni a katonai és polgári ellátási államtitkárság vagy a feladó állomás szerinti helyi prefektúra erre vonatkozó engedélyét. Ez ebi esetben feltüntetendő az államtitkárság engedély számja.

Határidő napló

MAJUS 1:

Cipőgyárak, üzemek és műhelyek eddig a napig kötelesek eljuttatni jelentésüket az előző két héti készletről a nemzetgazdasági minisztérium nyersanyagosztályához (Ministerul Economiei Nationale, Directiunea Materiiilor Prime).

Az 1942-43. pénzügyi évre az adókvetési munkálatok megkezdődnek.

SPORTTESEMÉNYEK

Fokozatos kiegyenlítődés a magyar labdarugóbajnokságban

Tavaly ilyenkor a magyar labdarugóbajnokságban az első és a második helyezett között nem kevesebb, mint tíz pont különbség volt. És éles pontkülönbségek jelentkeztek az alsóbb csoportok között is. Az idén ilyen éles határok nincsenek már a magyar bajnokságban, a táblázaton fokozatos a pontosság az első és az utolsó helyezett között. Amilyen fokozatos az esés a pontoknál, olyan fokozatos az erőviszonyok kiegyenlítődése is. Ebben a tekintetben erősen közeledik a magyar bajnokság az orosz bajnoksághoz. A magyar bajnokság azonban a közönség szempontjából látványosabb, mert mintegy háromszor annyi gól esik a mérkőzések nagy átlagában. A közönségnek pedig gól kell! A gól az, ami a mérkőzések zamatát megadja. Egy-egy gólnál robban ki a szurkolók öröme, vagy bánata, attól függ, hogy melyik táborhoz tartoznak. Gól nélkül csak félig jelent élvezetet a mérkőzések végig szurkolása.

Amint az alábbi táblázatból látható, gólokban nincsen hiány a magyar bajnokságban. Különösen a Ferencváros mérkőzésein esik sok gól. A Ferencváros éppen vasárnap jutott túl a századik gólon, igaz, hogy

a kapott ötvenedikén is. Ime a magyar bajnokság mostani állása:

1. Csepel-WMFC	24	16	6	2	66:38	38
2. Szolnok	24	16	4	4	74:36	36
3. Újpest	24	13	7	4	76:35	35
4. Szeged AK	24	10	9	5	71:42	29
5. Ferencváros	24	12	4	8	101:54	29
6. Gamma	24	13	2	9	61:47	28
7. NAC	24	10	7	7	66:46	27
8. Kispest	24	11	3	10	58:67	25
9. Elektromos	24	9	5	10	52:49	23
10. SalBTC	24	7	3	9	54:65	22
11. DiMAVAG	24	6	9	9	51:54	21
12. Újvidék	24	8	3	13	40:79	19
13. KolAC	24	7	3	14	42:68	17
14. Lampart	24	7	2	15	38:69	16
15. MAVAG	24	3	5	16	29:73	11
16. SzVSE	24	4	3	17	30:98	11

A bajnokság befejezéséig még négy forduló van hátra. A harc pedig a bajnoki címért és a "szerencsés" tizenharmadik helyért (a tizenharmadik ugyanis már nem esik ki!) javában áll.

Az újpesti játékosoknak használt a NAC elleni győzelem

Szerdán kiadós edzést tartottak a magyar labdarugó válogatott keret tagjai Diósgyőrben. A valószínű csapat elször a DiMAVAG ellen játszott és azt egy félidőben 3:1 arányban verte. Azután összeszoktató jelleggel kétszer tizenötperces gyakorlás következett a DiMAVAG ifjúsági csapata ellen. Az ifjúsági csapat kapuját a szegedi Tóth védte, de így is három gólt rugtak a válogatott osatárok.

Az edzés után kihirdették a németek ellen játszó magyar válogatott csapat összeállítását: Tóth (Szeged) — Balogh II (Újpest), Biró (Újpest) — Nagy-márosi (Újpest), Szücs (Szolnok), Dudás (WMFC) — Kereses (Gamma), Zsengeller (Újpest), Fihanyi (SzVSE), Bodola (NAC), Gyetval (Ferencváros). Tartalékok: Horváth, Olajkár II, Szusza és Pázmándy.

Érdekes, hogy a bajnokjelölt csepeli és szolnoki csapatból mindössze egy-egy játékos került a válogatottba, míg az élről öt ponttal leszakadt Újpest négy játékosát érte a válogatottság dicsősége. Ugy látszik, hogy a NAC elleni 7:0-as győzelem sokban hozzájárult a válogatott ilyen döntéséhez. Újpele a válogatottban a seregparájtó szegedi vasutas csapat középcsatára, Fihanyi, aki az utóbbi időben lendületese, gólképes, mintaszerű középcsatárjátékkal vonja magára a figyelmet és csapatának legutóbbi feljűnést feltő eredményei javarészt az ő nevéhez fűződnek.

Sportbírekek mindenfelől

Az olasz teniszesezők a május 8-10-i budapesti magyar-olasz Róma sorleg mérkőzésre komoly előkészületeket tesznek és ezeknek keretében egymás ellen nehéz mérkőzéseket játszanak. Legutóbb Del Bello nehezen győzte le Rado-t 3:6, 6:2, 6:8, 7:5, 6:2 arányban. A Cucelli-Del Bello-pár 6:2, 7:5, 6:2 arányban legyőzte a Bössi-Sada-párt.

A francia sport vezetője, Jean Borotra lemondott Borotra munkáját nem kísérte siker és néhány szerencsétlenül elgondolt intézkedése, mint például a játékidő lerövidítése, teljesen aláásták tekintélyét.

A budapesti német-magyar válogatott labdarugó mérkőzést az Üllői-uti sporttelepen tartják. Az MLSz igen nagy közönségre számít és ezért jó kihasználtsárról is gondoskodtak, hogy a közönség már a korai délutáni órákban megkezdje helyeinek elfoglalását. Így ifjúsági mérkőzések és női kézilabda bemutató is lesz a nagy mérkőzés előtt.

ARO ARAD

Min'en képzőletet teljülmul az a siker, amit

ALIDA VALLI

Az első vívágzás-ban

naponta arat az ARO-meziban!

Gondoskodjon jegyről!

Rádío

PÉNTEK, MÁJUS 1

București: 6.55 Hírek, hanglemek. 11.30 Katonai rádióposta. 12.30 Román dalok hanglemezzel. 12.50 Román-német katonai óra. 13.50 Németnyelvű hírek. 14. Rádióhíradó. 14.20 Hanglemek. 14.30 Sebesültek órája. 17.50 Németnyelvű hírek. 18. Irodalmi és drámai krónika. 18.20 A Predescu-zenekar hangversenye. 19.25 Enekszámok. 20. Rádióhíradó. 20.10 Hanglemek. 20.40 Előadás. 21. Tánckörök. 22. Rádióhíradó, sport. 22.20 Operettszámok hanglemezzel. 23. Könnyű zene hanglemezzel.

Budapest I: 6.40 Torna. 7. Hírek, hanglemek. 10. Hírek. 10.15 Szórakoztató zene. 11.20 Zongorajáték. 11.40 Orvosi előadás. 12.10 Zenekari hangverseny. 12.40 Hírek. 13.30 Bajtársi szolgálat. 14. Szalonzene. 14.30 Hírek. 15.20 Cigányzene. 16.20 Mezőgazdasági

előadás. 16.45 Hírek. 17.15 Orgonajáték. 17.40 Sport-hírek. 17.50 Emlékezés Zrinyi Miklósról. 18.20 Német műsor. 17.40 Előadás „Májusban” címmel. 19. Hírek. 19.20 Tánckörök Berlinből. 19.40 Három hindu népvezér. 20.05 Balassa Bálint Egerben (Felolvasás). 20.35 Egy régi majális (Felolvasás zenével). 21.40 Hírek. 22.10 Zenekari művek. 23. Idegennyelvű hírek. 23.25 Cigányzene. 24. Hírek.

Budapest II: 18.20 Hanglemek. 18.55 Felolvasás. 19.30 A bűvös szekrény című vígopera előadása.

SZOMBAT, MÁJUS 2.

București: 6.55 Hírek, hanglemek. 11.30 Katonai rádióposta. 12.30 Zenekari hangverseny. 12.50 Katonai óra. 13.50 Németnyelvű hírek. 14. Rádióhíradó. 14.20 Hanglemek. 14.30 Sebesültek órája. 15.30 A Muncsa si Lumina szervezet órája. 16.10 Gyermekóra. 17.50 Németnyelvű hírek. 18. Zenekari hangverseny. 19. Román énekesek hanglemezzel. 19.15 Hangverseny. 20. Rádióhíradó. 20.10 Hanglemek. 20.40 Előadás. 22. Rádióhíradó, sport. 22.20 Zenekari

hangverseny közvetítése egy étteremből. 23.20 Könnyű és tanzene hanglemezzel.

Budapest I: 6.40 Torna. 7. Hírek, hanglemek. 10. Hírek. 10.15 A rádiózenekar hangversenye. 11. Dalok. 11.40 Muzeummertetés. 12.10 Zenekari hangverseny. 12.40 Hírek. 13.30 Bajtársi szolgálat. Cigányzene. 14.30 Hírek. 15.20 Szórakoztató zene. 16.20 Ifjúsági rádió. 16.45 Hírek. 17.15 Tánckörök. 17.40 Felolvasás „Tavaszi szellők” címmel. 18. Elbeszélés „Lányok” címmel. 18.35 Tangoharmonika. 18.50 Rádió a rádióról. 19. Hírek. 19.20 Előadás zene. 19.50 Hangképek innon-onnan. 20.15 Zenekari hangverseny. 21.40 Hírek. 22.15 Tánckörök. 22. Hanglemek. 23. Idegennyelvű hírek. 23.25 Cigányzene. 24. Hírek.

Budapest II: 17.40 Mezőgazdasági félóra. 18. Unitárius műsor est. 19.35 Ady versek. 20. Hírek. 20.10 Vonóségyes hangversenye. 21. Előadás „Húsz évig szemtanu voltam a Várban” címmel.

Apróhirdetések

FIGYELMEZTETÉS. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. Gyakran előfordul, hogy hirdetőink távbeszélőn adják fel apróhirdetéseiket. Tekintettel arra, hogy ilyen esetekben az apróhirdetések számlázása és a hirdetés díj beszedése munkatöbblettel jár, a pénzbeszedő alkalmazása révén költségtöbblettel is jár, a nem a feladás alkalmával fizetett apróhirdetések díja a rendes díj kétszerese.

DÍLSZABÁS. Alláskeresés rovathoz tíz szög tizenöt le, minden további szó kettő le. Minden más rovathoz tízenöt szög harminc le, minden további szó három le. Vastagabb betűvel a díj kétszerese. Jelígyés és „Cim a kiadóban” jelzésű hirdetéseknek tíz le pótdíj fizetendő. Üzleti hirdetések csak keretes hirdetésként vehetők fel.

Álláskeresés

Sürgősen keresek gyermekszertető, szolid, jó házaszont, aki a német nyelvet bírja. Ajánlatokat „Vidéki gazda” jelígyére a timisoarai kiadóba kérek (3546)

Perfekt román-német levelező, irodai gyakorlattal bíró tisztviselő azonnali belépésre kerestetik. Braun hangszerész Timisoara I., Eugen de Savoia-utca 10. szám. (1065)

Bejárónót keresek a délelőtti órákra. Timisoara I., V. Alexandri-utca utca 2. szám, II. emelet, ajtó 6. (1070)

Jól főző mindenest keresek szobaleány mellé. nagy fizetéssel. Bulevardul Carol 7. I. emelet, jobbra. (2232)

Fiatal mindenest keresek azonnalra. Arad, Saguna ut 110. Szabó. (2241)

Több éves bizonyítvánnyal rendelkező, főzni tudó mindenest keresztény hához felvesszünk. Kövér, gyógyszerész. Aradul-Nou. (2238)

Takarítónót keresek havi fixfizetéssel és mellékjuttalékkal. Jelentkezni Timisoara, Európa-szálloda. (1076)

Jómege-nésű rádiótechnikus és mechanikus, aki a kiszolgálásban is járatos, azonnal felvétetik. Cim a timisoarai kiadóban. (1072)

Fiatal német leányt vagy asszonyt gyermek mellé keresek. Dr. Jäger, Timisoara III., Domnita Balassa-utca 33. (3549)

Állást keres

Jobb nő elmenne gyermek mellé, esetleg bejáró szobalánynak jobb házba, beszél három nyelvet. Cim Reclama hirdetőben Arad, Str. Eminescu 8. szám. (2237)

Műsebb koru okleveles kántor állást keres román katolikus plébánián. Zsi-boureny Ernő, Dumbraveni, jud. Tarna-va Mica. (3550)

Lakás

Szoba, konyhas lakás mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó. Dorobantilor-ut közelében. Cim Reclama hirdetőben. Arad, Eminescu-utca 8. (2222)

Magas díjat és házbért fizetnék Aradon négyosztós lakásért keresztény házban. Cimeket „Magas” jelígyére Reclama hirdetőbe kérek. (2235)

Keresek egy-, két- vagy háromosztós modern lakást. Redlinger, Timisoara, telefon 22-29. (1068)

Halló! Telefon 22 15

Költözőkédést vidékre leg-yorsabban garancáért vállal

Kőrösi Ferenc

teherautó-tulajdonos
Timisoara, Ronat, Pictorul Aman-u. 28

Aradon két-három heti időtartamra keresünk napos, egészséges, pormentes helyen fekvő összkomfortos butorozott szobát, esetleg konyhasználattal, három személy részére. Cimeket „Braşov” jelígyére Reclama Arad, Eminescu-utca 8. szám alá kérem leadni. (5094)

Adás-vétel

A Tempo bizományi üzle Arad (Fischer Eliz-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyegeket, íróasztalokat, varró- és irógépeket, káposzta-, ebéd- és szalonbutorokat, csillárokat, festményeket, rekamiéket, kasszákát, egyes butorokat, Porcellánok és dísztárgyak nagy választékban. Vesszünk megbízóink részére teljes lakásberendezéseket, modern és antik butort, szőnyegeket, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. Zálogédi-láját meghosszabbított Futárunk hetenként kétszer megy Timisoara. Tempo. Arad (Fischer Eliz-palota.) Telefon: 19-75. (4028)

Konyhabutor, pénzszekrény, nagy gyapjuszőnyeg, 1000 kg-os mérleg, önfűtő fűtőkád, Singer karikahajós varrógép eladó. Timisoara IV., Fröbl-utca 36. sz. II. emelet, ajtó 25. (3547)

Eladó jókarban levő masszív férfibicikli. Timisoara III., Diaconul Coresi-utca 24. szám, ajtó 1. (1069)

Egy autómotor eladó. Cim Arad, Segal, Scoalei-utca 12. (2221)

Ebédők, hálószobák, kombinált szekrény, matracok, ottomanok, Thonet-székek, varrógépek, konyhabutorok, egyes ágyak, szekrények, kombinált szekrények olcsón, kasszák és irodahelyiségek stb. olcsón kaphatók Előadónál, Timisoara IV. kerület Küttl-tér 2, az udvarban. Megvételre keresünk sürgősen teljes lakásberendezéseket, szőnyegeket, varrógépeket stb. Magas árat fizetünk. (3545)

Recamiert és egy háromajtós szekrényt keresek megvételre. Cimeket „Garantált tiszta” jelígyére a timisoarai kiadóba kérek. (1057)

Eladó betegség miatt 15 éve fenálló gép- és épületlakatos műhely, teljes felszereléssel, egymint: esztergapadok, gyalu, furógépek, prések, gépollók, autogén- és villanyforrasztó készülék, mindennemű kéziszerszámok. Lakóházal és nagy műhellyel vagy anélkül. Ugyanott egy Chevrolet Truck teherautó, forgalomból kivont állapotban eladó. Holczer-gépműhely, Lipova. (3542)

Keveset használt jégsezekrény eladó, Timisoara III., Brancoveanu-utca 18. szám. (1075)

Eladó egy kétajtós kis jégsezekrény, 500-as Petrolux-lámpa, kis íróasztal, falióra, öreg asztalok és egyéb tárgyak. Timisoara II., Renasterii-utca 2. szám. (1077)

Gyümölcs permetezőgép, alig használt állapotban eladó. Timisoara I., V. Alexandri utca 7. szám, II. emelet, ajtó 27. (1074)

Eladó modern gyermekkosci, tenniszrakett, fényképezőgép, patikamérleg, függönyök ágyterítő, kifőzde-takarék-tűzhely. Timisoara IV., Fröbl-utca 36. II. emelet, ajtó 25. (3548)

Regiszterkasszát veszek jó állapotban. Ajánlatokat ár és minőség pontos megjelölésével „National” jelígyére a timisoarai kiadóba kérek. (1066)

Ardeali gyáripari érdekeltség
átlenne kizárólag nagyértékű:
Gyárt, erdőt, faipari-üzemet és vállalkozást
Tégla-cserép-gyártás és résztvenne
egyéb rentábilis vállalatban
Ajánlatokat továbbít
Hatschek ügynökség
Arad, Blv. Carol 17. telefon 16-95

Tartós hullám
a legújabb módszer szerint olajjal főzve
WALTRICH
fodrász Timisoara
II., Traian-tér és Str. Stefan cel Mare sark. 1-2-3-6-os villamos megállójánál ::

Igazolvány-írányképek
a FOTO STUD'OBAN
a leggyorsabban készülnek
Timisoara I., Piața Libertății 4

Phönix-pálma, dracénák, aloék stb. adók. Timisoara II., Abrud-utca 1. szám délután 1—3 óra között. (105)

Gyermekkosci és egy valódi angol fiúruha eladók. Arad, Col. Pirici 5. szám emelet, Ap. 7. (224)

Fajtisza terező pulikölykök eladók. Timisoara, Zelenski-uradalom. (223)

Kitűnő keresztúros bécsi gyártmányú zongora, fekete, eladó. Janculescu, Timisoara II., Traian-tér 3. szám. (107)

Különbéle

Stanis Ioan elvesztette pénztárcáját összes iratokkal (állampolgárság, katonai, bicikli permis), kéri a megtalálójátalom ellenében az Informatorul (biro de ziare) leadni. Timisoara Lonovici-utca 2. szám. (51)

Száraz raktárhelyiséget keresünk. Timisoara, telefon 22-29. (10)

Társat keresek gyorsan lebonyolítható üzlethez 200.000 leiel, árufedezet. Ajánlatokat „Keresztény” jelígyére Reclama hirdetőbe Arad, Eminescu-utca (22)

PÁLYAZATI HIRDETÉS.
A fibisi magyar iskolások pályázata hirdetés az osztatlan elemi iskolai tanulóknak betöltésére. Fizetési feltételek a törvény előírásai szerint. A pályázati iratokat május 5-ig kell eljuttatni iskolásokhoz. Elnökség

ELVESZETT
fekete pénztárca, Tamás Ferenc névű iratokkal. Megtaláló 1000 le jutalom ellenében adja le Arad, Str. M. Nicoara 1, Jiva et Co. cégnél.

S. E. T.
Timisoara város gazdasági intézmény KÖZLEMÉNY
Közlök, hogy a R. P. C. jéggyár, arad városi vágóhidon működik, műjég n. é. közönség rendelkezésére áll és felésre naponta házhoz szállítja a jéget. Kedvezményes havi bérelt is eszközhető. Felvilágosítások a 26.08. telefon szám alatt kaphatók.

Ép akar lenni?
Használjon KULKA-féle Illomteljértéllom-teljszappant és Illompuót három színben. Kapható kizárólag
Városi gyógyszertárban
a „Fekete Sas” az Arad Szarvas épületében
Timisoara I., Piața I. C. Brătianu